

Скати

Загальна характеристика

- ◆ Скати - один з двох надрядів хрящових риб. Для скатів характерно « розплющене » тіло і великі грудні плавники , зрощені з головою. На верхній стороні розташовані очі і бризгальця.

Паща , ніздрі і п'ять пар зябер знаходяться на плоскій і, як правило , світлій нижній стороні.

Особливості

- ◆ Більшість скатів живе в морській воді , однак існує і кілька прісноводних видів
- ◆ Верхня сторона у скатів пристосована за забарвленням до того чи іншого життєвому простору і може варіювати від світло- пісочної до чорної.
- ◆ Більшість видів скатів веде придонний спосіб життя і харчується молюсками і раками.

Електричні скати

◆ Серед живих організмів електричні скати відомі своєю електрочутливістю, а також очима, розташованими зверху голови. Маючи вкрай слабкий зір, вони компенсують це іншими почуттями, включаючи виявлення електрики. Електричний заряд скатів коливається від 8 до 220 вольт.

◆ Скати, які не відносяться до сімейства електричних, мають електричні органи, розташовані на хвості, проте електричні скати мають ще два органи з кожного боку голови, там, де струмінь води змушує тіло спливати.

Скат Манта

- ♦ Манта , або гігантський морський диявол - найбільший з скатів , ширина тіла окремих особин досягає 7 м (в основній масі 4-4,5 метра) , а маса великих екземплярів - до 2,5 тонн.

- ♦ Широко поширений вид в тропічних , субтропічних і помірних водах Тихого , Атлантичного і Індійського океанів між 35о північної широти і 35о південної широти.

Зовнішній вигляд

- ◆ Передня частина грудних плавців перетворена в так звані головні плавники. Довжина головних плавників в 2 рази перевищує ширину їх підстави.
- ◆ Манти мають дуже широкий рот , який розташований на кінці голови. Очі і бризгальця розташовані з боків голови. Мається спинний плавник . Зуби розташовані рядами тільки на нижній щелепі.
- ◆ Спинна поверхню диска темно- сіра або чорна , черевна поверхня - світла . Деякі особини майже цілком чорні за винятком яскраво-білої плями на нижній стороні диска.

Харчування та запліднення

- ◆ За типом харчування манти є фільтраторами. Основу раціону складає зоопланктон і личинки риб. Можуть харчуватися дрібними рибами. Манти долають величезні відстані в пошуках їжі.

- ◆ Запліднення - внутрішнє. Яйця виношуються в тілі самки, вибування внутрішнє. Розвиток ембріонів триває близько одного року. Самка народжує одного, рідше двох дитинчат. Ширина диска новонароджених особин становить від 1,1 до 1,3 м, а їх вага варіюється від 9,1 до 12,7 кг.

Орлякоподібні

- ◆ У ряд входить близько ста видів скатів різної величини (завдовжки від 50 см до 4,5-7 м і шириною тіла від 30 см до 5-7 м; маса найбільших видів може досягати 2 т). Тіло ромбовидне, рідше, овальне.

- ◆ При нападі ворога хвостокіл б'є його хвостом, наносячи голкою глибокі рвані рани, що викликає різкий біль у супротивника. Хвостоколи зазвичай лежать на піщаному або мулкому дні, закопавшись в ґрунт. Якщо людина випадково наступить на ската, то він відразу ж починає відбиватися хвостом. При попаданні в рани навіть невеликої кількості отрути окрім різкого болю падає кров'яний тиск, починається блювота, м'язові паралічі; відомі і смертельні результати.

Розповсюдження

- ♦ Звичайні в тропічних і субтропічних морях, рідкісні в помірних широтах. Живуть на мілководдях, але є і глибоководні форми. Заходять в гирла річок. Декілька видів річкових скатів живуть у басейні Амазонки і в інших річках Бразилії і Парагвая.
- ♦ У Фауні України ряд представлений одним видом — морський кіт, або хвосток, звичайний, що мешкає в північно-східній Атлантиці, а також у Середземному і Чорному морях. Зазвичай мешкає на піщаних і мулистих ґрунтах на прибережних мілинах до 60 м, закопуючись у ґрунт.

Використання в житті людей

- ♦ Крила скатів є делікатесом в португальській кухні. У Кореї скатів їдять у вигляді хве (сирими), це «регіональна спеціалізація» південнокорейської провінції Чолладо.

- ♦ Шкіра скатів довговічна і має незвичайну фактуру, застосовується у шкіряній промисловості для виготовлення гаманців, ременів, сумок, портфелів і т. п. Рукоятки японських мечів катан обтягувалися шкірою скатів.